

Sammen om et grønnere universitet og en grønnere omverden

Indledning

De menneskeskabte klimaforandringer skaber utallige udfordringer for universitetet og for omverdenen. Vi skal bidrage til at afhjælpe disse udfordringer. Som studerende er vi del af denne udvikling, samtidig med, at vi besidder potentiale for at bremse udviklingen og den fremtid, der venter os alle. Da de fleste af os studerende er unge, er dette emne også særligt vigtigt, da vi bliver særligt ramt af udviklingen. Derfor er det vigtigt, at vi som Studenterrådet går til kamp for et mere grønt universitet og en grønnere omverden. For at nå denne grønnere verden, skal Studenterrådet søge at påvirke både Aarhus Universitet samt det omkringliggende samfund, på de måder hvor vi bedst muligt præger i en klimavenlig, bæredygtig retning. Dette papir har til formål at belyse, hvordan vi som Studenterrådet vil arbejde for en grøn omstilling.

**Studenterrådet
ved Aarhus Universitet**

Fredrik Nielsens Vej 2-4
8000 Aarhus C

Tlf.: 87 15 38 64
kontor@sr.au.dk
sr.au.dk

Uddannelse og forskning

Uddannelse og forskning er forbundet med det samfund, vi er en del af. Klimaet er i forandring, og samfundet kalder på bæredygtige løsninger. Aarhus Universitet (AU) har ressourcerne til at bidrage til disse, og derfor skal klima og bæredygtighed være en del af uddannelse og forskning på AU. Dette skal ske med respekt for studienævnenes kompetence, og hvad der er meningsfuldt for den enkelte uddannelse og studieordning. Kernefaglighed og forskningsfrihed kommer altid første række. Ser det enkelte studienævn integrering af klima og bæredygtighed som givende, bakker vi op om, at disse elementer tænkes ind i grundfaglighederne. Dog er det ikke vores ambition, at der oprettes klimafag som del af de obligatoriske ECTS-point på uddannelserne. Vi ser nærmere fordelen i, at klima tænkes ind, hvor det er meningsfuldt i de eksisterende kurser, hvormed vi kan bidrage til at skabe en større klimabevidsthed. Samtidig ser vi stort potentiale i klimaorienterede valgfagsudbud og tværfaglige projekter, som eksempelvis bæredygtighedscase competition. Således kan studerende med interesse for det, tilvælge at studere klimarettede emner.

Et klimavenligt Studenterråd

I Studenterrådet vil vi anvende relevante verdensmål fra FN i vores daglige arbejde med klima¹. Dette gøres ved at sætte en række mål. Studenterrådet skal inden 2025 sortere al affald, således at mest muligt affald kan genanvendes. Med hensyn til valg af leverandører

¹ <https://www.verdensmaal.org/maalene>

vil vi stille krav til leverandøren om diverse miljøcertificeringer og mærkningsordninger (her er det vigtigt, at vi også kontrollerer selve miljøcertificeringerne og mærkningsordningerne og deres kontrol med de certificerede leverandører). Desuden skal vi efterspørge CO₂-regnskaber fra leverandører og lade det vægte betydeligt ift. økonomiske overvejelser. Dette gælder også de arrangementer, som Studenterrådet arrangerer i samarbejde med andre aktører, herunder Studiemessen og Danmarks Største Fredagsbar og Idrætsdag.

Studenterrådets egne mål og initiativer skal komme via inddragelse af fagråd og sekretariatet. Vi skal, så vidt det er muligt og meningsfuldt, hjælpe med erfaringsudveksling og igangsættelse af nye initiativer i fagrådene. I forbindelse hermed skal Studenterrådet udarbejde en kommunikationsstrategi for formidlingen af, hvad Studenterrådet og fagråd gør inden for bæredygtighedsområdet. Dette indebærer indlæg i Delfinen og Omnibus.

Strategi og kommunikation

Studenterrådet søger altid at repræsentere AU's studerende i relevante råd og organer, inden for og uden for universitetets mure. Her vil vi agere universitetets grønne vaghund og holde AU op på de grønne tiltag og fremme yderligere ambitiøse klimavenlige tiltag på universitetet. Vi ser ikke en succesfuld grøn omstilling uden, at de studerende er repræsenteret og engageret.

Studerende skal inkluderes i klimaarbejdet, og Studenterrådet ønsker og vil arbejde for, at AU aktivt støtter op om og motiverer grønne studenterinitiativer.

For at skabe medejersfølelse over den grønne dagsorden blandt studerende finder Studenterrådet det vigtigt, at det bliver kommunikeret klart, hvilke tiltag AU tager, og hvordan processen forløber. Studenterrådet vil arbejde for, at Aarhus Universitet inkluderer studerende i tiltagene, således handleplaner og strategier ikke kun tager højde for forsknings- og driftsperspektiver. Ligeledes ser vi et stort potentiale i at motivere studerendes gang på universitetet til en grønnere tilværelse. Her vil vi gerne, i samarbejde med relevante partnere, arbejde med, hvordan studerendes hverdag kan blive grønnere på universitetet.

Studerende som bevidste forbrugere

Vi kan alle påvirke udviklingen på klimaområdet ved at træffe bevidste valg omkring vores forbrug. Dette optager særligt den yngre generation og ligger derfor mange studerende på sinde. At vælge det klimarigtige produkt og de klimarigtige forbrugsmønstre er dog ikke altid ligetil for studerende. En markant hæmsko herfor findes i økonomien. SU's niveau medfører en presset økonomi, der dårligt tillader store langsigtede klimavalg for eksempel i supermarkedet.

Vi vil tilgodese den velvilje, der allerede eksisterer blandt studerende angående bevidst forbrug, samt påskønne at endnu flere studerende bliver bevidste om, at de kan gøre en forskel for klimaet igennem deres forbrug. Dette kan eksempelvis ske gennem oplysningskampagner, som laves af relevante aktører, og pres for at forhandlere sætter pri-

serne ned på klimavenlige produkter, så det bliver realistisk for studerende at handle klimavenligt. Derudover ønsker vi større tydelighed omkring, hvad der udgør det klimavenlige valg, da dette af mange studerende opleves som vanskeligt at navigere i. Vi vil arbejde for, at afgifter bliver omlagt fra klimavenlige produkter til klimaskadelige produkter. Disse afgiftsændringer må ikke gå ud over studerendes generelle levevilkår.

Studenterrådet vil derfor arbejde for at:

- Tilgodese studerendes ønske om at være bevidste forbrugere og påskønne, at endnu flere studerende bliver bevidste om dette gennem eksempelvis kampagner og arbejde for SU-venlige priser på klimavenlige forbrugsvalg
- Større tydelighed omkring, hvad der udgør det klimabevidste valg

AU som et klimavenligt sted

Det er centralt for os studerende, at AU driftes klimavenligt. Vi ønsker at gå på et klimavenligt universitet, som tager ansvaret på sig også i sin drift for at mindske klimaforandringerne. Ligeledes skal der gennem drift af universitetet gives muligheder for, at vi studerende kan handle klimabevidst. AU har allerede igangsat arbejdet igennem AU's klimastrategi². Det er vigtigt, at vi som Studenterrådet holder AU op på at levere de resultater, som klimastrategien påkræver, samt at lægge pres på for yderligere klimatiltag.

Vi ønsker, at driften af AU's kantiner gøres klimavenlig. Dette indfries ikke nødvendigvis gennem centralisering af driften. Det er i forlængelse heraf vigtigt, at klimavenlige tiltag tager højde for lokale ønsker, og at beslutningerne så vidt muligt træffes lokalt. Derudover er det afgørende, at den klimavenlige drift af kantinerne sker på en sådan måde, at det er muligt at benytte kantinerne med studerendes økonomiske formåen (SU).

Intern transport mellem AU's campusser skal også gøres grønnere. Der skal generelt opfordres til at tage grønne valg i den interne transport. Både studerende og medarbejdere skal gives attraktive muligheder for at vælge andre transportmidler end biler ved transport mellem AU's campusser. I den forbindelse skal der afsøges muligheder for køb af elcykler eller almindelige cykler.

Affaldssorteringen skal, jf. AU's klimastrategi, udbygges. Det er i den forbindelse vigtigt, at det ikke kun kommer til at gælde det affald, som ansatte producerer, men at der også stilles muligheder op for studerende til at affaldssortere bedre. Det handler følgelig både om at gøre det lettere at affaldssortere, samt at skabe mindre affald i første omgang. Det er AU's opgave at give bedre muligheder for at affaldssortere for den studerende.

For at sikre den grønne omstilling af AU skal der ses på parkeringsmuligheder på universitetet. Der er lige nu stor mangel på cykelparkeringspladser på campus. Der skal derfor opstilles flere cykelstativer. Dette er ikke kun for at være på niveau med det nuværende behov, men også fordi flere cykelstativer vil få flere til at cykle og dermed bidrage til den grønne

² https://www.au.dk/fileadmin/www.au.dk/om_au/profil/AUs_klimastrategi_2020_2025_web.pdf

omstilling. Det er dog ikke muligt at cykle eller benytte sig af offentligt transport til campus for alle. Der vil derfor stadig være nogen, som af den ene eller anden grund skal tage bilen til campus. De skal dermed benytte sig af bilparkeringsfaciliteter, hvoraf nogle er AU's egne. Studenterrådet er i den sammenhæng af den holdning, at disse bilparkeringspladser skal laves om til at være primært forbeholdt el-biler.

AU som mere end Aarhus

AU's aktiviteter foregår ikke kun på campus i Aarhus, men også rundt om i landet, såsom i Herning og Emdrup. Det skal derfor være muligt at træffe klimamæssigt fornuftige valg både i campusbyerne og mellem de forskellige campusser. Dette gælder dermed også de campusser, hvori der ikke foregår undervisning, såsom i Foulum, Slagelse og Roskilde. Politikpapirets beslutninger gælder derfor alle AU's campusser.

AU's aktiviteter rækker dog længere ud end campusserne. Når AU leverer forskningsresultater påvirker de bredt. Her skal klimaet også tænkes ind. Ligeledes fungerer AU som organisation heller ikke i et tomrum, men derimod i et fællesskab med omverdenen. Dette betyder, at der bliver stillet krav fra omverdenen til AU, og at AU skal være sin rolle i samfundet bevidst på det klimapolitiske. Dette er begrundet i, at AU's tråde går langt ud i samfundet, hvilket blandt andet ses ved, at AU uddanner en stor del af fremtidens dimittender, som skal ud og være en aktiv del af samfundet.

Disse forudsætninger gør, at AU må og skal levere klimamæssigt, og at dette ikke kun skal ske i Aarhus. Studenterrådet vil kæmpe for at dette papir i sin helhed gælder i al AU's virke.

Samarbejde med det omkringliggende samfund

Studenterrådet er en organisation med mange berøringsflader i samfundet. Vi har som organisation et medansvar for at bidrage til et grønnere universitet og omliggende samfund. Derfor er det vigtigt at turde kræve det samme medansvar fra Studenterrådets samarbejdspartnere. Studenterrådet bør løfte debatten i relevante sammenhænge, for eksempel når der holdes møder med Aarhus Kommune.

Boliger

Aarhus er, og har i mange år været, en by, hvor studerende udgør en stor del af indbyggerne. Jf. *Studenterrådets boligpolitikpapir*³, mener Studenterrådet, at der bør bygges flere boliger, hvor den almene studerende kan bo, uden at det koster for stor en del af deres SU. Dette gælder både for studieboliger, samt alment byggeri, som studerende bor i.

³ <https://sr.au.dk/wp-content/uploads/2020/03/Boligpolitikpapir.pdf>

Det er dog vigtigt, at disse boliger bygges bæredygtigt og klimavenligt. Da bygningskonstruktion i sig selv er en forurenende handling, er det samtidigt vigtigt, at studieboliger, samt andre boligtyper, bygges så holdbare som muligt, så de kan huse studerende mange år i fremtiden uden behov for at blive revet ned og erstattes af andet nybyggeri. I forlængelse heraf skal eksisterende boliger renoveres for at følge udviklingen i bæredygtigt, klimavenligt byggeri.

Dette er en udvikling, som bør ske i Aarhus, men også uden for byen og kommunen, så studerende, som ikke bor i Aarhus, eksempelvis ved campusserne i Emdrup og Herning, også har mulighed for at bo på en bæredygtig måde.

Studenterrådet mener derfor, at:

- Boliger og studieboliger bør bygges og renoveres så klimavenligt og bæredygtigt som muligt, samtidig med at prisen holdes på et niveau, som kan betales af studerende på almen SU.

Transport

Da mange studerende er afhængige af transport for at kunne deltage i faglige og sociale aktiviteter, er det også nødvendigt at pointere vigtigheden af både en god og klimavenlig offentlig infrastruktur. Studerendes færdsel foregår på alle tidspunkter af døgnet, også uden for myldretiden. Infrastrukturen skal derudover også følge udviklingen i alternative klimavenlige transportmidler inden for både privat og offentlig transport.

Derfor mener Studenterrådet, at man skal:

- Sikre vilkårene for sikker færdsel for cyklister og fodgængere
- Fremme klimavenlige tiltag for bedre offentlig belysning i aften- og nattetimer
- Udvikle cykelstierne til at kunne håndtere udvikling i elektrisk persontransport
- Viderebygge det grønne kollektive transportnetværk, for eksempel elbusnetværket, og sørge for, at ruterne kommer forbi universitetet og de store kollegier
- Understøtte oprettelse af flere ladestationer for elbiler omkring campus

Opsummerende afslutning

Studenterrådets politikpapir *Sammen om et grønnere universitet og en grønere omverden* behandler klimapolitiske emner, som er relevante for os som studerende både i vores studieliv og i samfundet generelt. Hovedformålet med papiret er at slå fast/belyse, hvordan vi i Studenterrådet vil arbejde for, at Aarhus Universitet bliver grønnere både i drift og kerneopgaver, ligesom det er afgørende, at vi tager ansvar uden for universitetets gule mure. Yderligere vil vi tage ansvar ved at gennemføre klimavenlige tiltag internt i Studenterrådet.